

наша свабода

№37 ВYДAЕЦЦA 3 25 ЛYТAГA 2000 ГOДA

5 ЛІПЕНЯ
2000 года
СЕРАДА

Адрас: 220123,
г.Мінск, а/я 103

E-mail:
NPSvaboda@irex.minsk.by
http://www.svaboda.com

КОШТ СВАБОДНЫ

«Мы супраць выбараў без выбару»

Аляксей СТАЎСКІ

Апазіцыя адмаўляецца ўдзельнічаць у парламенцкіх выбарах, што будуць ладзіцца ўвосень беларускімі ўладамі. Так вырашылі больш за 900 дэлегатаў чацвёртага Кангрэса дэмакратычных сілаў, што прайшоў у Мінску ў мінулую нядзелу.

У фінальнай рэзалюцыі партыі не проста заяўляюць пра свой няўдзел у выбарах, але і забараняюць усім сваім чальцам асобна балатавацца ў дэпутаты Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу. У абгрунтаванне сваёй жорсткай пазіцыі дэлегаты кангрэса заявілі: «Выбары дзякуючы намаганням улады ператвараюцца ў фарс, удзел у якім для дэмакратычных сілаў немагчымы».

Фарс, на думку ўдзельнікаў кангрэса, заключаецца ў тым, што ўлады так і не зрабілі ніводнага рэальнага кроку для выканання чатырох умоваў, неабходных для правядзення свабодных, дэмакратычных і справядлівых выбараў. Сярод гэтых умоваў — спыненне палітычных рэпрэсіяў і вызваленне палітвязняў, прыняццё дэмакратычных стандартаў, забеспячэнне рэальнага доступу апазіцыйных партыяў да дзяржаўных сродкаў масавай інфармацыі і наданне парламенту рэальных уладных паўнамоцтваў.

Рашэнне кангрэса пра няўдзел у

● Кангрэс дэмакратычных сілаў пачаўся спевам «Пагоня» Максіма Багдановіча

выборах датычыць таксама працы ў выбарчых камісіях і дасылання на выбары назіральнікаў. Дэлегаты заклікалі АБСЕ і іншыя міжнародныя арганізацыі не дасылаць назіральнікаў на восенскія выбары і ўвогуле не прызнаваць іх.

Апроч галоўнай рэзалюцыі па выбарах, Кангрэс дэмакратычных сілаў прыняў яшчэ некалькі рашэнняў. У прыватнасці, ён выказаў падтрымку Усебеларускаму з'езду за незалежнасць, правядзенне якога заплыванае на 29 ліпеня.

Яшчэ адным важным вынікам

кангрэса можна лічыць далейшае збліжэнне пазіцыяў дэмакратычных партыяў і рухаў. У нядзелю Кардынацыйная рада дэмакратычных сілаў папоўнілася прадстаўніцамі Беларускай партыі працы, партыі жанчынаў «Надзея», Беларускай сацыяльна-дэмакратычнай грамады Станіслава Шушкевіча, Прэзідыума Вярхоўнага Савета і некалькіх іншых арганізацый і прафсаюзаў. Раней у радзе былі прадстаўлены толькі Аб'яднаная грамадзянская партыя, Беларуская сацыяльна-дэмакратычная партыя (На-

родная Грамада), Беларускі Народны Фронт і аргкамітэт грамадзянскай ініцыятывы Хартыя 97.

На прэс-канферэнцыі, якая адбылася ў перапынку працы кангрэса, журналістаў вельмі цікавіла пытанне пра верагодную тактыку апазіцыі на прэзідэнцкіх выбарах, заплываных на 2001 год. Тут думкі лідэраў розных партыяў разшыліся. Аднак усе пагадзіліся з думкай старшынёй БНФ Вінцукі Вячоркі, які сказаў, што пра нейкую тактыку можна будзе казаць толькі пасля заканчэння кампаніі па выбарах у парламент.

Беларускі сюзерэнітэт — альтэрнатыва суверэнітэту

Констанцін МАТУСЕВІЧ

3 ліпеня Беларусь святкавала 56-я ўгодкі вызвалення ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў. У гэты дзень была вызвалена сталіца, а выгнанне немцаў з усёй тэрыторыі Беларусі цягнулася на верасень. Для краіны, якая страціла за гады вайны болей за 2,5 мільёна насельніцтва, Дзень вызвалення — самае значнае свята.

Але апошнія гады гэтае свята намаганнямі ўрадавых ідэолагаў набывае іншы фармат. Абвешчанае Днём незалежнасці і Днём Рэспублікі, яно займела штучны, няцяцкі змест. Прыкладам, за ўсё жыццё мне не давялося хоць аднойчы пачуць ад удзельнікаў вызвалення Беларусі, што яны змагаліся за яе незалежнасць. Таму дзіўна слухаць прамовы галоўных кіраўнікоў краіны, якія на свяце падкрэслівалі забудзены 56 гадоў таму «незалежнасць».

Што азначалі ў 1944 годзе словы «незалежнасць, рэспубліка»? Хто гэтак

тады думаў і, тым больш, гаварыў? Той, хто гаварыў, трактаваў як нацыяналіст і надобта ехаў на Поўнач.

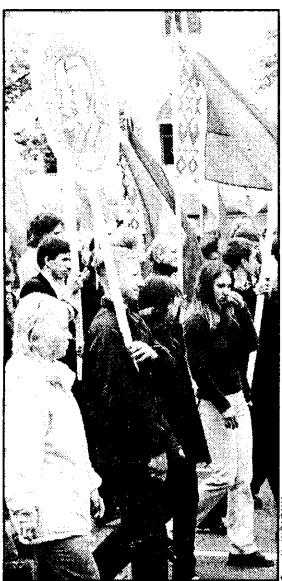
Пры жыцці Сталіна аперацыя «Баграціён» уваходзіла ў лік «10 сталінскіх удараў», якія прынялі да Перамогі над гітлераўскай Германіяй. Спалучэнне паняццяў «Сталін» і «незалежнасць Беларусі» відавочна базглупае. Якая там «незалежнасць», калі напрыканцы 1944 года ад незалежнай Беларусі адрэзалі абшар Беласточчыны і перадалі Польшчы. Не пытаючыся ў насельніцтва, урада, дэпутатаў, партызанаў і да т.п.

Няма ніводнай падставы меркаваць, што ўдзельнікі партызанкі Мазаўраў з папалчнікамі, а потым Машэраў з папалчнікамі былі менш разумныя, чым сённяшнія кіраўнікі Беларусі са сваёй ідэалагічнай камандай. Тым не менш, хоць тыя і змагаліся з акупантамі асабіста, але чамусьці не назвалі Дзень вызвалення Днём незалежнасці. Бо якая магла быць незалежнасць у татагітарнай дзяржаве імперскай традыцыі? Сённяшнія штучныя прывязкі «незалежнасці» да Дня вызвалення аб-

салютна не супадаюць з гістарычнай аб'ектыўнасцю. Ніводная іншая рэспубліка былога СССР, якая звядла нямецкую акупацыю, святкуючы Дні вызвалення, не надала ім статус свята Незалежнасці.

Да 1991 года Беларусь мела якасць адной з трох галоў (СССР, Украіна, Беларусь) саюзнага тулава, якія заўжды для гучнасці казалі разам адны і тыя ж словы. Унутры Саюза Беларусь была ў сюзерэнічных адносінах з Крэмлём, які канцэнтраван пераняў расійскую дзяржаўнасць. Цяпер нашыя кіраўнікі старанна вяртаюць Беларусь у гэты страчан пасля набывання незалежнасці ў 1991 годзе стан. Асноўныя адзнакі незалежнасці пастаўлены пад знішчэнне — мова, знешняя палітыка, межы, эканоміка. З гэтакім мэтай зручна прывязваць Незалежнасць да Дня вызвалення. Бо гэтае свята неаспрэчнае. А вызваленне праводзіла Савецкая армія, што можна трактаваць як надзвычайны ўклад «расіянаў» у нашу незалежнасць.

Заканчэнне на стар.3

ФОТА УЛАСЬ ШАКА

ГАРАЧАЯ ЛІНІЯ

■ Сёння адбудзецца афіцыйнае адкрыццё дзевятага фестывалю мастацтваў «Славянскі базар у Віцебску». Цікава, што фестываль пачаў працу ўжо пазаўчора, 3 ліпеня. Арганізатары мерапрыемства паведамілі, што гэтымі днямі на фестывалі будзе працаваць адроз 16 пляцовак, на якіх адбудзецца 120 культурна-масавых мерапрыемстваў. Да ўдзелу ў іх запрошаныя каля 5 тысяч гасцей з 25 краінаў свету. Краіны, якія ўдзельнічаюць у фестывалі, могуць выставіць на выкаслны конкурс 1-2 выканаўцаў. Сёння беларускую эстраду на фестывалі будуч прадстаўляць 20-гадовая мінчанка Вікторыя Алешка і 29-гадовая жыхарка Гродна Таццяна Глазунюва.

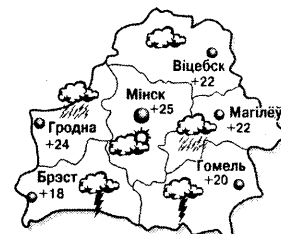
■ 6,5 кілаграма ртуті было знойдзена 2 ліпеня на сметніку недалёк ад Брэста.

Як паведаміла прэс-служба ўпраўлення міністэрства па надзвычайных сітуацыях па Брэскай вобласці, у пажаўну службу пазваніў чалавек, які пажадаў застацца невядомым, і паведаміў пра небяспечную знаходку. Сапраўды, на ўказаным месцы — на сметніку ў 500 метрах ад гарадской мяжы Брэста — ляжалі дзве ёмістасці (бляшанка і шкляная бутэлка), у якіх знаходзілася ртуть. Разлітай ртуть знойдзена не было, таму дзяктывацыя не праводзілася. Небяспечная знаходка была змешчана ў металічны кантэйнер і дастаўлена ў аддзяленне радыяцыйна-хімічнай разведкі. Абставіны здарэння высвятляюцца.

■ Францыя стала на чале Еўрапейскага саюза, замясціўшы сабой Партугалію. Гэта адбылося напачатку ліпеня. Цяпер да 2001 года менавіта Францыя будзе весці 15 краінаў ЕС наперад, у светлую будучыню.

Французскі прэзідэнт Жак Шырак ужо заявіў пра неабходнасць заняцця інстытуцыянальнымі рэформамі ў рамках Еўрапейскага саюза. Гэта вельмі цяжка, але ўдзячная праца — асабліва калі ўлічыць, што ў бліжэйшыя некалькі гадоў склад ЕС мусіць пашырыцца аж на 30 краінаў. Тым часам у Еўропе пачаўся сезон адпачынкаў, таму да пачату верасня не варта чакаць ад аб'яднанай Еўропы нейкіх істотных змяненняў.

НАДВОР'Е НА ЗАУТРА

Курс наяўнага долара на «чорным рынку»

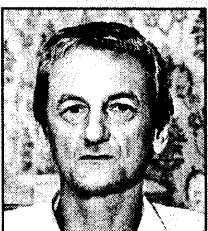
980

Наша СВАБОДА — гэта Ваша СВАБОДА!

Паважаныя чытачы!

Рэдакцыя газеты НАША СВАБОДА працягвае падпіску на II паўгоддзе 2000 г.

Вы можаце падпісацца ў любы час, газета будзе прыходзіць да Вас з першага дня наступнага месяца.

Правінцыйны Індэпендэнт

Аляксандр ДУБРАВИН

Што ні кажыце, а ў гэтых правінцыйных дзеячах, якія знянашку дарваліся да ўлады, нешта ёсць. Трэба быць умець ператварыць такі горад, як Мінск, у цэнтральную сядзібу калгаса, з усімі прыкметамі фантазіі магілёўскага разліву!

На працягу двух дзён цэнтр сталіцы быў пераўтвораны ў вялізны калгасны буфет, але з музыкай і спевамі. Было гэта святкаваннем Дня Незалежнасці ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў. Выглядала, як чарговыя «дажынікі», калі малыя начальнікі рапартуюць большым пра поспехі ў зборы каласоў. Лукашэнка выцягнуў на праспект Скарыны трактары, аўтамабілі, сенакошкі, выдаючы іх за свае дасягненні. Туды-сюды ўздоўж ходнікаў тупалі двакані, накрытыя абадранымі кілімамі. Скрозь па праспекце стаялі яткі з ежай, сабранай з усёго Мінска. Ежа кулася. Пад плёнкі можна было ўбачыць скібі з мяса, кілбасой, салам, агуркамі, рыбай. Булі і дарагушчыя цукеркі. Налівалі піва. Людзі хадзілі ўздоўж ятак і вадзілі насамі. Маленькія дзеткі (хай растуць здаровенькі!) круцілі сваімі дурнымі галоўкамі, у якіх яшчэ не выраслі мазгі, да часу крычалі ў вушы бацькоў, паказваючы на цукеркі пальчыкамі: «Хацу етага, хацу таго». Бацькі сарамліва заглядалі ў свае кішчэйкі і дрыжачымі рукамі даставалі апошнія мільёны.

Праспект быў падзелены на дзялянкі для ўсіх раёнаў. Пасярэдзіне дзялянка стаяла сцена з артыстамі. Каторыя спявалі нішто сабе, а каторыя — абш-што. Напрыклад, аўтазаводскія аматары пад выглядам «народнай» песні выдалі такую расейскую брыдоту пра «миласечку», што ніёмка было за кіламетр стаць. Вушы вялі. (Што гэта за «народ», які такія песні спявае? Мабыць, тыя артысты, цягаючыся па розных маскоўскіх завуголях ды расейскіх цыму-таранях услед за нашым інтэратарам, набраліся і адпаведнага рэпертуару).

Нейкі спрытны дзяздыка каля самых прыступак будынка КДБ расцягнуў вайсковую ятку, нацёрсці сена і шылінку, ды здымаў аховых ды экзотыкі ў вайсковым шынялі з аўтаматам на фоне белых калонаў ды дубовых дзяверэй, што нагадала кадры з кіназнапеі пра штурм рэйхстага. Быў і дым. Пад самымі вокнамі КДБ чадзіў мангал з шылком.

Якое ж галоўнае ўражанне ад маёй вандроўкі на гэты Індэпендэнт, свята, падобнае да чырвонай світкі з зялёнымі рукавамі? Нашае піва (свежае, разліўнае) ўсё ж такі лепшае за «Балтыку»...

Вольная праца пад прымусам

За няўдзел у сельгаспрацох улады Івацэвічаў вылічваюць з жыхароў да 5 тысяч рублёў

Геннадзь БАРБАРЫЧ

У барацьбе за ўраджаі ўлады Брэсцкай вобласці вынаходзяць усё новыя метады. Для выканання рашэння Брэсцкага аблвыканкома па забеспячэнні грамадскага статусу травяністымі кармамі ўлады Івацэвічаў разаслалі ліст, у якім давалі дадатковыя заданні прамысловым прадпрыемствам і арганізацыям (школам, дзіцячым садкам, установам культуры і асветы), павялічылі на 20% аб'ёмы нарыхтовак. Да навацыяў івацэвіцкіх уладаў можна аднесці тое, што тыя, хто адмаўляўся працаваць на нарыхтоўках, павінны выплаціць

у бюджэт сельгаспрадпрыемстваў да 5 тысяч рублёў.

Дырэктар аднаго з сямі дзіцячых садкоў Івацэвічаў, якая па зразумелых прычынах пажадала застацца невядомай, паведаміла, што сітуацыя з прымусовымі работамі і добраахвотна-прымусовай выплатай грошай асабліва цяжкая для іх. Штаты дашкольных дзіцячых устаноў не ўкамплектаваны, выхавальцаў не хапае. Таму пакінуць дзяцей і выехаць у вёску робіцца сапцэраўнай праблемай. Выплата ж 5 тысяч рублёў з заробку выхавальцаў, які складае каля 15 тысяч рублёў, сур'ёзна падрывае бюджэт сямі.

Загадчыца расказала, што

падобная практыка бясплатнай працы па калектуйных сельгасугоддзях існавала і летась. Працаўнікі дзіцячага садка бясплатна палолі поле буракоў, аднак з-за нізкай урадлівасці яно было зааранае.

Старшыня абласнога прафсаюза работнікаў адукацыі, якая нядаўна наведвала Івацэвічы, сказала тамтэйшым выхавальцам і педагогам, што ўлады не маюць ніякага права накіроўваць людзей на прымусовую працу ці патрабаваць грашовай кампенсацыі за адмову, затыкаючы такім чынам «дзіркі» калгасна-саўгаснай сістэмы і парушаючы правы грамадзянаў.

ФОТАФАКТ

Скульптурны плер «Легенда з пяску», прысвечаны кніжне Рогнедзе, распачаўся каля Заслоўя

Ціхі раскол у Маладым Фронце

Вольга ГАРНА

Трэці сойм Маладога Фронту, які прайшоў у мінулую суботу, фактычна прывёў да расколу сярэд чальцоў маладзёжнага крыла Беларускага Народнага Фронту. Некалкі актывістаў МФ у знак пратэсту супраць дзейнасці старшыні Паўла Севярынца пакінулі ўраггі гэтай арганізацыі.

Як мы ўжо паведамілі, не ўсе сябры Маладога Фронту падзяляюць скіраванасць П.Севярынца ў бок рэлігіі. На гэтым сойме «апазіцыя» прапанавала альтэрнатыўную кандыдатуру на пасаду кіраўніка МФ — Валодзея Палітоўскага. Тым не менш, старшыняй трэці раз быў абраны Павел Севярынец. Згодна з пра-

панаванай ім праграмай развіцця Маладога Фронту, арганізацыя будзе развівацца на аснове дэмакратычных і хрысціянскіх каштоўнасцяў і нацыянальнай ідэі. Пасля таемагна галасавання па выбарах старшынні вывеліся: з 170 дэлегатаў у П.Севярынца аддалі свае галасы 106 чалавек, за А.Шыдлоўскага — 45 чалавек, 15 прагаласавалі супраць абодвух. Сойм таксама абраў сем намеснікаў старшыні — трох рэгіянальных і чатырох мінскіх.

Пасля такога развіцця падзеяў апазіцыя П.Севярынца заявілі пра прыпыненне сяброўства ў арганізацыі і сыходзе з усіх кіручых пасадаў. Такое рашэнне яны тлумачаць нежданнем удзелу ў працэсе пераўтварэння МФ з

найбольш уплывовай і моцнай апазіцыйнай маладзёжнай арганізацыі ў рэлігійную суполку, якой будзе кіраваць дэструктыўная секта. Па іхніх словах, Павел Севярынец знаходзіцца пад уплывам татальнага рэлігійнага аб'яднання, якое ўжо даўно кантралюе ўсе ягонныя дзеянні. Сам жа П.Севярынец катэгарычна адмовіўся размаўляць на гэтую тэму падчас сойма.

Пакуль што арганізацыю пакінулі чатыры чалавекі — Аляксей Шыдлоўскі, Аляксей Янукевіч, Андрэй Пятроў і Уладзімір Лабоўч. Тры гады таму яны разам з П.Севярынкам стваралі Малады Фронт. Услед за ім МФ могуць пакінуць і іншыя сябры, для якіх аўтарытэт «чацвёркі» большы, чым П.Севярынца.

У «беларускім пытанні» рана ставіць кропку

Рыгор БУЯН

Дэлегацыя Вярхоўнага Савета 13-га склікання выправілася ў Бухарэст, дзе з 6 па 10 ліпеня пройдзе чарговая сесія Парламенцкай асамблеі Арганізацыі па бяспецы і супрацоўніцтве ў Еўропе. Адным з пунктаў парадку дня значыцца і «беларускае пытанне». Праўда, не ўся парламенцкая дэлегацыя патрапіць у румынскую сталіцу. Паедуць толькі старшыня ВС Сямён Шарэцкі, ягоны намеснік Анатоль Лябедзька і дэпутат Уладзімір Нісцюк — для чацвёртага чальца дэлегацыі, камуніста Віктара Хоміча не знайшлося грошай. Справа ў тым, што ВС не мае ўласных сродкаў на замежныя камандзіроўкі — дэпутатам даводзіцца шукаць спонсараў.

На сесіі ПА АБСЕ мяркуецца

прыняць адмысловую заяву па Беларусі. Аднак міжнародная супольнасць не спяшаецца ставіць апошнюю кропку ў «беларускім пытанні». 1 ліпеня, адрозна па вяртанні з Вены, дзе праходзіла тэхнічная канферэнцыя па Беларусі, кіраўнік КНГ АБСЕ Х.-Г.Вік зрабіў сенсацыйную заяву: «Прыярытэтным курсам міжнароднай супольнасці з'яўляецца стварэнне ўмоў для правядзення дэмакратычных выбараў і ўдзелу ў выбарах апазіцыі». Пасол Х.-Г.Вік адзначыў, што наступная канферэнцыя АБСЕ, Савета Еўропы і Еўрасаюза, іх парламенцкіх структураў пройдзе 29 ліпеня, а апошнюю кропку ў «беларускім пытанні» аб'яднаная Еўропа паставіць толькі ў канцы жніўня. Тады канчаткова вырашыцца, ці накіроўваць еў-

рапейскія структуры сваіх назіральнікаў на парламенцкія выбары, якія мусяць прайсці па Беларусі ўвосень.

Кіраўнік місіі АБСЕ заявіў, што чатыры ўмовы — прывядзенне Выбарчага кодэкса да еўрапейскіх стандартаў, устанавленне ў краіне перыяду даверу, доступ апазіцыі да дзяржаўных СМІ і пашырэнне ўладных функцый парламента — беларускімі ўладамі «не былі задаволены такім чынам, каб устанавіць назіранне за выбарамі». У той жа час Х.-Г.Вік падкрэсліў, што накіраванне міжнародных назіральнікаў — гэта прызнанне самога факта выбараў, але не іх вынікаў. Рашэнне — прызнаваць ці не прызнаваць новы парламент — міжнародная супольнасць будзе прымаць толькі пасля выбараў.

Італія нам дапаможа

Андрэй АСМАЛОЎСКІ

Італія прафінансуе завяршэнне будаўнічых работ у дзіцячым педыятрычным цэнтры на базе бальніцы ў пасёлку Аксакашчына пад Мінскам. Італьянскі бок плануе выдаткаваць на гэта 1,7 мільёна долараў ЗША, а таксама ўсталяваць неабходнае медыцынскае абсталяванне на суму каля 10 мільёнаў долараў.

Як паведаміў беларускі МЗС, пратакол аб намерах, у якім італьянскі бок абавязваецца правесці вышэйзгаданыя

работы, падпісаны падчас візіту ў Італію 26-30 чэрвеня дэлегацыі міністэрства аховы здароўя Беларусі на чале з першым намеснікам міністра Уладзімірам Арахоўскім.

У Беларусі плануецца стварыць рух валонцёраў, якія будуць аказваць бясплатную дапамогу хворым дзецям, а таксама рэалізаваць шэраг іншых праграмаў, у тым ліку маладзёжныя абмены, курсы інфармацыі, абмен медыцынскім персаналам, стажыроўкі ў ўдзел беларускіх медыкаў у міжнародных канферэнцыях.

Журналісты пратэстуюць і аб'ядноўваюцца

Алег ГРУДЗІЛОВІЧ

Кіраўнік «Радые рацыя» Жана Літвіна на з'ездзе Беларускай асацыяцыі журналістаў (БАЖ) перабраная прэзідэнтам гэтай арганізацыі.

БАЖ аб'ядноўвае журналістаў з больш чым 160 СМІ. У асноўным гэта недзяржаўныя газеты і радыё, але апошнім часам у шэрагі арганізацыі ўступае ўсё больш журналістаў дзяржаўных сродкаў масавай інфармацыі. Яны шукаюць дапамогі ў процістаянні з сваім кіраўніцтвам, якое становіцца ўсё больш неапраўданым да па-

літычнага плюралізму. Гэта, у БАЖ нядаўна ўступіла некалькі дзесяткаў супрацоўнікаў Беларускага тэлебачання. На з'ездзе іх прадстаўнікі казалі пра тое, што пад выглядам рэарганізацыі першага канала на БТ пачалі ўводзіць забарону на прафесію для тых, хто мае палітычныя погляды, якія адрозніваюцца ад афіцыйных. У сваім выступе Ж.Літвіна заявіла, што сёння СМІ Беларусі перажываюць складаны перыяд, і каб пераадолець цяжкасці, журналістам патрэбны саадарнасць і грамадзянская мужнасць.

Цэнтр для інвалідаў-калясачнікаў

Вольгія КАЗЛОВІЧ

«Зімародак» — так называецца новы цэнтр рэабілітацыі інвалідаў, адкрыты ў Брэсцкім раёне. Некалкі гадоў таму ваенныя перадалі закінуты будынік ў вёсцы Забалацце таварыству інвалідаў. Па словах дырэктара цэнтру Галіны Дзіванавай, прывесці ў парадак была казарма было няпэўна. Дапамагалі спонсары — больш за 80 дзяржаўных і прыватных прадпрыемстваў,

якія не толькі фінансавалі работы, але і самі іх выконвалі. Істотную дапамогу ў арганізацыі працы цэнтру аказалі замежныя дабрачынныя структуры. Зараз у «Зімародку» могуць атрымліваць сацыяльную, бытавую і медыцынскую рэабілітацыю адначасова 30 інвалідаў-калясачнікаў, якіх толькі ў Брэсце будзе за 100. Дапамагаць ім будуць інваліды-інструктары, якія прайшлі спецыяльнае адукацыю ў Швецыі.

Зайчасная смерць следчага

Геннадзь БАРБАРЫЧ

Як стала вядома, на 50-м годзе жыцця памёр следчы па асабліва важных справах Пракуратуры Рэспублікі Беларусь Валерый Камароўскі. Ён кіраваў следчай групай, што расследавала трагедыю на станцыі метра «Наміга», у выніку якой загінулі 53 чалавекі і 164 атрымалі цялесныя пашкоджанні.

Начальнік следчага аддзела па асабліва важных справах Валерый Кудзін, да якога, хутчэй за ўсё, прыйдзе кіраўніцтва следчай групай, сказаў пра свайго былога намесніка, што гэта быў выключна прафесійны і прыстойны чалавек. В.Кудзін таксама адзначыў, што хоць асноўная праца па справе ўжо завершаная, падчас следства выяўленыя 85 новых пацярпелых. Цяпер гэтыя людзі дапытваюцца, запатрабаваныя медыцынскія дакументы, праводзяцца экспертызы.

Нагадаем, што 25 траўня генеральны пракурор Беларусі Алег Бажэлка на прэс-канфе-

рэncyі ў Мінску сказаў, што ў сакавіку на паседжанні калегіі рэспубліканскай пракуратуры былі разгледжаныя папярэдняе вынікі расследавання. Паводле папярэднях дадзеных, як зазначыў генеральны пракурор, «работнікам органаў унутраных спраў» дапушчаны пэўныя парушэнні ў працэсе выканання сваіх абавязкаў па ахове правапарадку пры правядзенні масавага мерапрыемства. «Але ці ёсць у іх дзеяннях склад крымінальнага злачынства, пакуль адназначна сказаць не можам», — заявіў ён. Што тычыцца арганізатараў акцыі, якая праводзілася летась 30 траўня на пляцоўцы ля Палацы спорту, то, як паведаміў А.Бажэлка, парушэнняў з іх боку ўстаноўлена не было. Аднак, паведаміў ён, на калегіі пракуратуры ў сакавіку следчым было прапанавана вярнуцца да гэтага пытання, «наколькі ўзніклі некаторыя сумневы».

Пакуль невядомыя і тэрміны завяршэння расследавання.

Для размещения редакции газеты СНИМЕМ В АРЕНДУ ИЛИ ПРИМЕМ ДОЛЕВОЕ УЧАСТИЕ В СТРОИТЕЛЬСТВЕ ОФИСА
площадью 100-150 м² в центре Минска
т. 210-02-53
Посредников просьба не беспокоить

АРЬЕНЦІР

«Яблоко»
стучало
для ФСБ

Иван ПЕТРОВ

В понедельник возле здания ФСБ на Лубянке молодежная организация «Яблоко» устроила акцию протеста под названием «Вы хотели сделать из нас стукачей — мы пришли постучаться!».

Молодые люди принесли с собой барабан, пустые кастрюли и пивные кружки, чтобы «стучать» в них. «Яблочники» протестовали против стукачества, которое, по их словам, «ФСБ снова пытается внедрить в общество».

Основанием для этой акции стало то, что питерского студента Дмитрия Барковского пытались завербовать ФСБ, чтобы он поставлял информацию о «Яблоке».

Протестующих было не много, в руках у них были плакаты: «Вы хотите стука — их есть у меня!», «Других стукачей от нас не дожидаться!». Подобная акция против стукачества прошла сегодня и в Санкт-Петербурге.

ЗША адмяняюць ільготы
для Беларусі

Міхась КАРПОВІЧ

Амерыка пазбавіла Беларусь знешнегандлёвых льготыў.

Указ аб спыненні агульнай сістэмы гандлёвых прэферэнцыяў (СПГ) падпісаў амерыканскі прэзідэнт Біл Клінтан напярэдадні нацыянальнага свята — Дня незалежнасці 4 ліпеня. Згодна са стандартнай працэдурай, рашэнне ўступае ў сілу праз 2 месяцы пасля падпісання яго прэзідэнтам.

У заяве, якая была распаўсюджаная ў Вашынгтоне прадстаўніком ЗША на гандлёвых перамовах Шарлен Баршэўскай, паведамляецца: Беларусь цяпер пазбаўленая права бя-

пошліннага ўвозу тавараў на амерыканскі рынак — з-за таго, што «ўрад працягвае абмяжоўваць правы прафсаюзаў і пераслед прафсаюзных лідэраў».

Па словах Ш. Баршэўскай, рашэнне Б. Клінтана абавіраецца на сведчанні пра тое, што беларускія ўлады прадпрымаюць недастаткова намаганняў, каб сітуацыя ў Беларусі адпавядала «міжнародна прызнаным правам рабочых».

Летась Беларусь ўвезла ў ЗША тавараў на 79,7 мільянаў долараў, з іх беспашлінна — на 26,7 мільянаў долараў. Цяпер Беларусь давядзецца плаціць пошліны ў памеры каля 5%. Цалкам магчыма, што ў выніку беларускія тавары на амерыканскім рынку стануць неканкурэнтаздольнымі. Дарэ-

чы, у адпаведнасці з існуючай у ЗША праграмай эканамічнага садзеяння, каля 140 краін у свету маюць права ўвозіць на амерыканскі рынак пэўныя тавары бяспашлінна.

Шарлен Баршэўскай таксама прадставіла даведку, з якой вынікае, што яшчэ ў 1997 годзе прадстаўнікі Федэрацыі амерыканскіх прафсаюзаў AFL/CIO, якая аб'яўвае каля 13 мільянаў чалавек, накіравалі ва ўрад ЗША пратэст з патрабаваннем пазбавіць Беларусь права на льготы з-за парушэнняў правоў рабочых. Амерыканскія ўлады стварылі адмысловую камісію, якая пацвердзіла абвінавачванні прафсаюзаў і заявіла, што, нягледзячы на запісанае ў Канстытуцыю Беларусі права на дзейнасць прафсаюзных арганізацый, «на практыцы гэтыя правы не рэалізуюцца і незалежныя прафсаюзы забараняюцца».

Мы ўжо паведамлялі, што незалежныя прафсаюзы Беларусі, адчуваючы цяжкасці пры сваёй перарэгістрацыі, ужо неаднаразова пасілі Міжнародную арганізацыю працы і замежных прафесійных саюзаў (не толькі амерыканскія, але і еўрапейскія) паўплываць на беларускія ўлады. Амерыка зрабіла першы крок. Можна чакаць такіх крокаў і ад Еўропы — Германіі, Францыі ды іншых краін, дзе прафсаюзы маюць рэальную вагу.

ГРАМАДСТВА

Беларускі сюзерэнізм —
альтэрнатыва суверэнізму

Заканчэнне.

Пачатак на стар.1

За новымі трактоўкамі хавецца арыентацыя на сюзерэнізм. Сюзерэнізм будзе, як і раней, Масква, васалам — Мінск. Наадварот быць не можа апырорна, бо дзейнічаюць газ, нафта, лінгвацыд, памеры тэрыторыі. Лагічна вынікаюць з гэтага агульныя ваенныя групы, запалохванне народа злосным НАТО, магчымасцю захаваць фізі-

нае існаванне пад парасонам расійскай дзяржавы.

Ці варта забываць, што Беларусь ужо зведала вынікі савецка-нямецкай дамовы пра перададзены Еўропы ад жніўня 1939 года, і агульная савецкая дзяржава не здолела абараніць не тэрыторыю? З ліпеня 1944 года вызваленая ад немцаў Беларусь атрымала даваенны сталінізм. Ніхто з урадаўцаў пра гэта не ўзгадвае. Няжэ ім мроіцца аднаўленне гэтай «незалежнасці»?

СУСЕДЫ

У нас і на Украіне ўлады
помсцяць аднолькава

Таццяма СМІТКО

Гісторыя з захопам у Кіеве будынка ЦК КПУ працягваецца ў кіеўскім СІЗО «Лук'яніўка» ўжо чацвёртыя месяцы. Як паведамляла НАША СВАБОДА, Цэнтральны офіс украінскіх камуністаў 9 сакавіка «акупавалі» дзесяць хлопцаў і адна дзяўчына.

часам пракучмаўская арганізацыя «Молодь — надія Украіны» абнародавала вынікі свайго «расследавання» гэтай справы. Згодна з ім, маладыя актывісты мелі на мдзе... скрасці з ЦК КПУ 400 тысяч долараў, што быццам бы засталіся ў офісе пасля выбараў прэзідэнта. Гэтыя грошы, кажа кіраўнік пракучмаўскай суполкі В.Гладчук, вынеслі ў кішнях «нацыянальна-свадомыя надзеі». У сапраўднасці ж з захоплення будынка пасля арышту захопнікаў знікла 20.000 долараў, але іхні крадзж перпісваецца прадстаўнікам славых структураў.

Некаторыя партыі, у тым ліку Народны Рух, яшчэ ў сакавіку выказалі гатоўнасць узяць арыштаваных на парку, але пракуратура катэгорычна супраць змянення ім меры стрымання. Пракурор г.Кіева Юрый Гайсінскі матывуе гэта звесткай, што, маўляў, выпушчаны пад падпіску пра нявыпадзены непаштатны ўдзелнік захопу ўжо атрымаў бутэлькай па галаве ад невядомых. А таму турма — сродак абароны асабістай бяспекі маладых патрыстаў-радыкалаў...

Матывы вельмі знаёмыя беларусам па гісторыі з Тамарай Віннікавай. «Дэмакратыя і правы чалавека — лжэці, fata morgana ў нашай краіне», — заявіла арыштаваная Наталія Намчынава ў інтэрв'ю, якое ёй удалося перадаць на волю. — Абяцанні прадстаўніка Кабінета міністраў, што нашыя патрабаванні будуць разгледжаныя і што да нас не будуць прыменены суровыя ізаляцыйныя захады, аказаліся хлуснёй».

Назіральнікі схільныя да думкі, што Кучму выгада абараніць права камуністычнай партыі на легальнае існаванне не толькі дзяля дэклараванай роўнасці поглядаў і прынцыпаў дэмакратыі. Ва Украіне выдаючыя складаліся сітуацыя па тыпе расійскай, калі на выбарах народ абірае «меншае зло» паміж камуністамі і партыйнай уладай.

«Надеюсь, что такого не произойдет»

Экс-министр обороны Польши Януш Онышкевич о белорусской военной политике в интервью корреспонденту «Независимого военного обозрения»

Игорь КОРОТЧЕНКО

Януш Онышкевич родился в 1937 г. во Львове. В 1980-м стал одним из основателей «Солидарности». С 1989-го по настоящее время — член парламента. В 1991-1992 гг. — заместитель министра обороны, с 1992 по 1993 г. — министр обороны Польши. В 1993-1997 гг. — заместитель председателя комитета национальной обороны и член комитета по международным делам парламента. С октября 1997 по июнь 2000 г. — министр обороны Польши.

— Господин Онышкевич, российско-белорусское военное сотрудничество набирает обороты. Как воспринимает это в Варшаве?

— Мы всегда считали и считаем, что любая страна имеет право присоединиться к такому союзу, который выгоден с точки зрения ее национальных интересов. Хотя мы надеемся, что данная страна будет рассматривать свои интересы в более широком контексте, а именно — в контексте региональной стабильности во всей Европе. Кстати, именно исходя из этого принципа, мы считали, что Польша может присоединиться к НАТО. Согласно данной точке зрения, у Беларуси имеется право на вступление в тот или иной военный союз. В то же время есть несколько моментов, которые беспокоят Польшу.

Для нас важно, какие фор-

мы будет приобретать военное сотрудничество Москвы и Минска. Когда мы присоединились к НАТО, мы заявили, что не видим необходимости размещения в Польше натовских контингентов войск и хранения ядерного оружия.

Поэтому для нас было бы очень важным ориентироваться относительно перспектив процесса военной интеграции между РФ и Беларусью. Не приведет ли это в какой-то момент к тому, что на белорусской территории будут размещены российские части. Это, конечно, изменило бы весь контекст российско-польских отношений. Должен сказать, что от наших российских партнеров мы получаем все время заверения о том, что таких планов нет.

— А вот главнокомандующий РВСН генерал-полковник Владимир Яковлев недавно заявил, что в случае выхода США из договора по ПРО Россия в качестве ответных мер может выйти из договора по РСМД. Учитывая

известные инициативы президента Лукашенко, не исключено, что в Беларуси могут появиться российские оперативно-тактические ракеты с ядерными боеголовками.

— Это решение радикально ухудшило бы стратегическую ситуацию в Европе. Кроме того, я совершенно не вижу причин для того, что Россия должна именно таким образом реагировать на американские инициативы. Это абсолютно неадекватно. Надеюсь, что такого не произойдет.

Насколько я знаю, по проводимым постоянно переговорам в рамках НАТО американцы действительно рассматривают возможность модернизации системы ПРО. Но эти меры призваны обеспечить защиту США от ракетного нападения со стороны непредсказуемых стран. Соединенные Штаты ведут постоянный диалог с РФ в надежде на то, что будет принято решение, которое для России станет приемлемым.

— Вы знакомы с направленностью боевой готовности белорусских ВС и характером проводимых ими учений?

— нас беспокоит, что в различных военных учениях, проводимых в Беларуси, разыгрываются сценарии нападения со стороны НАТО. Дело в том, что такого рода сценарии нагнетают атмосферу недоверия. Совсем недавно у нас проходили штабные учения. Теме — кризисное реагирование. Согласно замыслу учений, было две страны, в отношении которых следовало принять меры. В

одной стране моделировалась ситуация, похожая на ситуацию в Югославии, вторая страна представляла угрозу НАТО в качестве агрессора. Мы рассматривали такие страны условно, разместив их в Атлантическом океане, а для практической отработки действий наших войск использовали карты одного из островов на Филиппинах. И все это для того, чтобы не создавать впечатления, что мы ведем эти учения с какой-либо направленностью.

— Как вы с профессиональной точки зрения оцениваете действия российских войск в Чечне?

— Боевые действия в Чечне на этот раз явно и существенно отличаются от того, что делалось там несколько лет назад. Они ведутся современными методами. Я не берусь высказываться на тему, насколько они адекватны складывающейся ситуации. Но нынешняя кампания дает повод для того, чтобы ВС РФ стали избавляться от синдрома отчуждения.

Важно, чтобы Россия была стабильной страной, у которой имеется осознание своего места в Европе. Но это возможно лишь в том случае, если РФ будет демократическим государством, в котором нет места имперской ностальгии. Мы внимательно следим за тем, чтобы успехи российской армии в Чечне не явились катализатором для роста имперских настроений среди политической и военной элиты России.

Печатается в сокращении. «НВО»

СПОРТ

Захмялелі ад поспеху

Алесь ШМЯЛЁЎ

Буйной паразай з лікам 2:6 завяршыўся візіт магілёўскага «Дняпра-Трансмаша» ў чэшскую вёску Блшаны да мясцовага футбольнага клуба «Хмель». Сустрэча, якую мы ўжо аналізавалі, праходзіла ў рамках другога этапу розыгрышу еўрапейскага Кубка Інтэртаго. Раней магілячане ў першым этапе двойчы перамаглі даўкі «Сількеборг» і

глядзелі на матчмасць перамогі над даволі слабым чэшскім клубам з вялікай доляй упэўненасці. Верагодна, занадта завышаная самаацэнка і згуляла дурную гульню з «Дняпром-Трансмашам». Тэарэтычныя шансы на агульную перамогу яшчэ застаюцца, паколькі ў гэтую суботу ў Магілёве пройдзе гульня ў адказ, у якой гаспадарам трэба будзе перамагчы з розніцай у чатыры мячы.

Французы ўзялі Кубак Еўропы

Аляксей ШЫДЛОЎСЬКІ

Перамогай у фінале зборнай каманды Францыі над італьянцамі з лікам 2:1 завяршыўся ў нядзелю розыгрыш футбольнага Кубка Еўропы, які праводзіцца раз на чатыры гады. Французы, якія здабылі перамогу на самым фінішы гульні, здолелі зламаць адну з спрадчэных футбольных традыцый. Згодна з ёй, ніколі

яшчэ еўрапейская каманда, якая выйграла апошні чэмпіянат свету, не атрымала пасля перамогі ў розыгрышы Кубка Еўропы. І вось французы, якія перамаглі на сусветным футбольным форуме ў 1998 годзе, цяпер адначасова і дзейнічаюча чэмпіёны Еўропы.

Наступным буйным розыгрышам стане чэмпіянат свету, які пройдзе ўлетку 2002 года ў Японіі і Паўднёвай Карэі.

НОУ-ХАУ

Черви спасают пермский футбол

Пермский футбольный клуб «Амкар» покупает червей по 10 рублей за пол-литровую банку. Черви нужны футболистам для приведения в порядок собственного футбольного поля.

За несколько лет существования грунт на нем настолько затвердел и покрылся ухабами и комками, что срочно необходим ремонт. Самый эффективным и дешевым средством разрыхления почвы и приведения тем самым поля в порядок специально выписанный в Пермь из Москвы специалист-аграрин признал обыкновенных дождевых червей. Правда, чтобы привести 10-метровое поле в надлежащий вид, нужен как минимум миллион червей. Прикинув собственные силы, футболисты об-

ратились за помощью к землякам, пообещав вознаграждение за труды.

Теперь местные бомжи и алкоголики, чтобы заработать на чекушку, бегают по городу с лопатками, пытаются накопать пол-литровую баночку заветных червячков. А потом несут свою добычу на стадион. Сотрудники охраны, специально поставленный для контроля за поступлением червей, проверяет, чтобы принесенная пачка была целая. Только тогда он выдает награду – 10 рублей за банку.

В день приносят баночек 5–6. Клуб планирует к началу августа уже возобновить игры на своем преобразившемся поле.

Газета.Ru

Гісторыя цацак

«Жыццё жукоў», «Меч у камені», «Балто», «Аліса ў краіне цудаў», «Прыгажуня ў сонным лесе» – мультыплікацыйныя фільмы, дубляваныя па-беларуску актарами вядучых менскіх тэатраў.

«Азбука для маленькіх», «Ехаў казачнік Бай», «Ціка так ходзіць», «Беларускія народныя казкі», «Стойкі алавы салдацік + Каліф-басел» – аўдыёкасеты з запісамі казак, калыханак, песняў для маленькіх беларусаў.

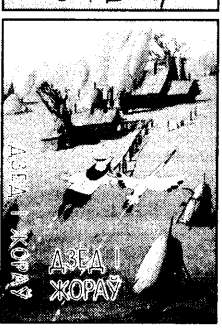
Цяпер і ў Віцебску: вул. Гогаля, 14, крама «Сучаснык». Кошт відэакасеты – 2.000 руб.

Кошт аўдыёкасеты – 600 руб.

Звяртайтесь на тэл.: 8 (017) 228-45-88.

Касеты можна замовіць, пералічыўшы грошы звы-

чайным паштовым пераказам на рахунак ЗАТ «Сотвар» р/р 3012000000195 ф-л № 506 ААТ СБ «Беларусбанк», г. Мінск, код 809. У графе «Для п'ёмовога паведамлення» напішыце, якую касету вы замаўляеце.

Капіталізм против демократии

Джордж СОРОС,
председатель Института
открытого общества

Демократия шествует по всему миру. Тоталитарные и авторитарные режимы были сметены с лица земли. Растет отвращение ко всем оставшимся режимам подобного рода. Но говорить о победе еще слишком рано. Потому что победа капитализма еще не означает триумфа демократии.

Связь между капитализмом и демократией далека от автоматической. Репрессивные режимы не очень торопятся отречься от власти, и в этом их часто поддерживают интересы бизнеса как иностранного, так и внутреннего, особенно в странах, где есть такие ресурсы, как нефть или алмазы. Возможно, сегодняшняя наибольшая угроза свободе возникает именно из порочных союзов между правительством и бизнесом, в таких, например, странах, как Перу, Зимбабве, Малайзия, или среди олигархов России, где наблюдается появление демократического процесса, но где тем не менее государственная власть направлена на удовлетворение частных интересов.

Капитализм создает богатство, но на него нельзя полагаться, когда дело идет о защите свободы, демократии и правлении закона. Бизнес руководствуется выгодой, он не приспособлен для обеспечения общечеловеческих принципов. Даже сохранение самого рынка требует чего-то большего: участники рынка борются за победу, и если бы они могли, они бы уничтожили конкуренцию. Поэтому свобода, демократия и правление закона не могут быть оставлены на произвол рыночных сил, нам необходимы институциональные системы защиты.

Традиционно защита общих интересов была задачей национального государства. Но власть государства ушла с расширением рынка глобального капитала. Поскольку капитал сегодня может уйти из государств, в которых есть налоги и регулирование, правительства прислушиваются к его требованиям. Свободная конкуренция создает больше богатства, чем правительственный контроль; глобализация предотвращает государственные злоупотребления властью и предполагает такой уровень свободы, который ни одно государство предоставит не может.

Но у глобализации есть и другая сторона: финансовые рынки нестабильны, свободная конкуренция создает и укрепляет неравенство на национальном и международном уровне; коллективные интересы, начиная с сохранения мира и заканчивая правами человека и защитой окружающей среды, не получают должного внимания. Чтобы вполне воспользоваться преимуществами глобализации, мы должны решить подобные проблемы на международном уровне.

К сожалению, существующие международные институты, подобные ООН, не подходят для соблюдения всеобщих

интересов, потому что они являются ассоциациями государств, а государства ревностно защищают свои собственные интересы. Более того, недостатки государственной бюрократии только преумножаются внутри бюрократии международной.

В современном мире большинство конфликтов происходит не между государствами, а внутри государств. Для людей, живущих при репрессивном режиме, внешняя защита является единственно возможной. Демократические страны не могут оставаться безучастными к грубым нарушениям прав человека и обязаны вмешиваться во внутренние конфликты. Даже если они и откажутся от вмешательства, им придется столкнуться с потоком беженцев и другими формами последствий конфликта.

Югославия показала, что, как только конфликт прорывается на поверхность, большинство форм вмешательства карательного характера приводят к неожиданным, противоположным результатам. Торговые санкции приводят к расцвету контрабанды, а контрабандисты, как правило, вступают в сговор с властями, поэтому эти санкции обычно только укрепляют правительство, против которых они направлены. Военные действия обычно заставляют умолкнуть внутреннюю оппозицию режиму, против которого они направлены.

Вмешательству следует предпочитать предотвращение кризиса: лучший способ предотвратить кризис состоит в развитии открытого общества. Вот в чем состоит задача моей сети фондов. Открытое общество позволяет людям с различными взглядами и интересами сосуществовать мирно.

Я выступаю за объединенные усилия развитых демократий в деле развития демократии в менее развитых странах мира. Эти усилия могут принять форму технической помощи или экономических стимулов. Экономике и политике нельзя разделить. Нобелевский лауреат Амартя Сен выдвинул резонный аргумент о том, что развитие должно определяться в отношении уровня свободы, а не валового национального продукта.

Глобальная капиталистическая система создала неравные условия игры. Разрыв между богатыми и бедными становится все шире. Мы должны найти способ противостоять этому, потому что система, которая не предлагает надежды и шанс на победу для проигравших, может быть подвергнута актам отчаяния. По контрасту экономическая помощь

может привести к демократическому развитию, но ее можно использовать также как рычаг против непокорных правительств.

К сожалению, эта идея не пользуется широкой поддержкой. Иностранная помощь не оправдала себя в Африке и в посткоммунистических государствах, стоит на грани провала на Балканах. Но это не означает, что мы должны совсем отказаться от такой идеи. Скорее, мы должны понять причины ее поражения и придумать лучшие способы ее реализации. Иностранная помощь также часто направлена на удовлетворение интересов донора, а не получателя.

Недавние перемены в глобальной финансовой архитектуре направлены исключительно на установление еще большей рыночной дисциплины. Цель состоит в том, чтобы устранить моральный вред, причиненный МВФ. Кредо сегодняшних рыночных фундаменталистов страдает от неспособности принять тот факт,

тив неиспользованный капитал владельцам акций, то есть выполнил лишь крупный перевод ресурсов богатым. Я бы направил неиспользованный капитал на продуктивные цели и на расширение деятельности Банка по распределению грантов.

Мировой банк также должен перестать настаивать на том, чтобы правительства выступали гарантами кредитов, что дает правительствам контроль над компаниями частного сектора, местными властями или неправительственными организациями, получающими финансирование.

Я предлагаю, чтобы открытые общества мира сформировали альянс с двойной целью: помочь развитию открытого общества в отдельных странах и эволюция глобального открытого общества.

Такой альянс требует сотрудничества не только правительств, но и гражданского общества. Правительства представляют интересы государства, но демократические пра-

● Открытое общество нацелено на помощь таким людям

что финансовые рынки нестабильны по определению.

То же самое относится и к Организации международной торговли. Существует острая необходимость и в трудовых стандартах, и в защите окружающей среды. Но бедные страны не могут позволить себе такую роскошь. Установление этих стандартов в бедных странах должно проводиться не с помощью карательных мер, а с помощью стимулов, таких, например, как снижение тарифов.

Комиссия Мельтиера, основанная Конгрессом США, недавно порекомендовала превратить Мировой банк из кредитора в Мировое агентство развития. Прекрасная идея, но Комиссия Мельтиера сократит Мировой банк, возвра-

вительства чувствительны к желаниям избирателей. Только при том условии, что народ верит в открытое общество, выходящее за рамки национальных границ, такое общество может быть построено. До сих пор гражданское общество было мобилизовано только для разрушения международных институтов, как это было продемонстрировано на недавних протестах против ВТО и Мирового банка в Сидзгге и Вашингтоне. Мы должны изменить тенденцию и начать движение за создание общего открытого общества. Мировой форум демократии, проведенный в Варшаве с 25 по 27 июня, стал прекрасным началом этого процесса. Ситуация требует его развития.

© Project Syndicate

Беларуская мова-

ТБМ

наша будучыня

Дзейнасць Таварыства беларускай мовы імя Францішка Скарыны па наданні роднай мове рэальнага статусу дзяржаўнай вымагае вялікіх выдаткаў. Падтрымаць ТБМ – справа гонару кожнага грамадзяніна краіны.

Просім Вашы ахвяраванні даслаць на адрас:

вул. Румянцава, 13, г. Менск, 220005, альбо пералічыць на разліковы рахунак ТБМ № 3015212330014 у Менскай гардырэкцыі ААТ Белбизнесбанк, код 764 праз льева аддзяленне ашчадбанка Беларусбанк (камісійны збор пры гэтым не бярацца).

Галоўны рэдактар

Павел ЖУК

© НАША СВАБОДА. Спасылка на газету НАША СВАБОДА абавязковая. Рэдакцыя можа не падзяляць меркаванняў аўтараў, публікаваць артыкулы дзяля палемікі

Адрас: г. Мінск, пр-т газеты «Известия», 8-173. Пасылка чаше аб рэгістрацыі № 1289. Выдадзена з 25 лютага 2000 г. Выспавалінік Зміцер Жук. Выдавец — рэдакцыя газеты НАША СВАБОДА. E-mail: NPSvaboda@trem.minsk.by Надрукавана з дыяпазітываў заказчыка на папіртаграфічнай фабрыцы «Чырвоная зорка» (г. Мінск, 1-шы Загарадны завулак, 3) Заказ 1787 Нумар падпісаны ў друку 04/07/2000 (5:00) Наклад — 8.930